

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5 "			
Egészévre	20 "			

Különös „közvetítés.”

Lapunk kötelékén teljesen kívül álló politikustól kaptuk az alábbi sorokat. Közreadjuk, mert érdekesen világítja meg azt a benyomást, a mit a disszidensek fellépése a szabadelvűpárt nagy tömegére gyakorol:

A szövetkezett ellenzék még mindig áltatja magát. Már csak a csodákban remél, de még mindig remél. Apponyi szeméit forgatja: ő nem hiszi el az exlex-választásokat. Bizalma van a király esküjében. Kossuth is ezt kántálja, bár nem tudja oly szépen forgatni a szeméit. A disszidensek szívéből sem hamvadt ki a reménység szikrája. Olvassuk, hogy Andrássy Gyula még ma is elérhetőnek tartja a békés megegyezést.

A míg az ellenzék ma sem tud szabadulni a hazudozás, ferdítés és önámítás szövevényéből; a míg sóvárgó tekintete — a nemzeti hősöknek — a hécsi Burg ablakaira van szegezve; a míg udvari hátsólépcsőkön és udvari félre-helyeken javukra szolgáló titkos befolyást látnak a magyarkirályhoz besompolyogni; szóval, míg az udvari ármány sikos parkettjén készörömost mozognának esetlen alakjaik: addig Tisza István a nála megszokott nyíltsággal és erélylyel készülődik az új választásokra. A szabadelvűpárt értekezletén tegnap mondott beszédében izzé porrá törte az-ugynevezett exlex-választások közjogi elméletét. Magából a törvény szövegéből bizonyította be az ő közjogi felfogásának igazát s megvilágította azt az abszurditást, hogy a korona házfelosztási jogát harminc embernek az exlex-et szándékosan előidéző magartartása illuzóriussá tehesse.

Tiszta és nemes küzdelmet kíván folytatni a miniszterelnök a választási mozgalmakban. Tiszta és nemes küzdelemmel kívánja megszerezni a nemzet hozzájárulását a november 18-iki többségi párthatározat végrehajtásához. De ha megszerezte a nemzet felhatalmazását és erkölcsi támogatását: akkor habozás, ingadozás és félelem nélkül lát hozzá munkájához.

A kormány és a szabadelvűpárt ez elszántságával szemben érdekes ellentét az ugynevezett disszidensek sürgése forgása a békés kibontakozás érdekében. Az Andrássy grófok ugyanis a

békés kibontakozás selyempapirosába göngyölik a kemény köveket, a melyekkel tele van az elegáns smokingjuk zsebe. E kemény kövek neve: a szabadelvűpárt megalázása, sőt meggyalázása. Szégyenteljes lemondás. Politikai és erkölcsi halál. Csak ennyit kívánnak cserében azért, hogy az ellenzék kegyeskedjék lélekzethez juttatni bennünket s ha becsület nélkül is — mi szabadelvűpárt — még elédeghessünk néhány esztendeig a december 13-iki fegyházzelöltek kegyes jóvoltából.

Nem kicsinyeljük mi az Andrássy grófok szép és humánus elhatározását s önzetlen fellépést. Csak egy dologra kell mély tisztelettel figyelmeztetni őket: nem jó helyen fogták meg a dolgot. S ha ők Tisza István metódusát — elkezdve az ugrai levélen — elhibázottnak kell mondanunk a kibontakozás érdekében tett minden lépésüket.

A ki közvetíteni akar, a ki Bismarck herceg módjára a becsületes alkusznak szerepére vállalkozik, annak az ut közepén kell állania, egyforma távolságra a küzdő felektől. Ha a disszidensek diszes csapatja kilépésük után megörzi semlegességét; ha rajtunk is üt egyet, de az ellenfeleinken is; ha egyformán igazságot akar szolgáltatni: az esetben pártatlanságukhoz a gyanúnak még az árnyéka sem férközhetik.

A disszidensek azonban másképp jártak el. December 13-án a vandál rombolást meg nem akadályozták. Sőt hirdették a folyosón: ez a többség eljárásának természetes és logikus következése. December 15-ike óta pedig teljesen elhagyták semleges hadállásukat, a szövetkezettekkel tanácskozáson vettek részt, sőt a szenvedélyes és mértéket, és határt nem ismerő ellenállás fáklyáját legelőször az Andrássy Gyula beszéde gyújtotta meg. Ügyük és egyéniségük annyira elvegyült az obstrukció hullámaival, hogy névszerinti szavazásnál, egy sipoló képviselőnek a mentelmi bizottság elé utasításánál a szövetkezettekkel szavaztak.

Elismerjük, ehhez teljes joguk volt s nem tartoznak érte felelősséggel senkinek, csak a hazafias lelkiismeretünknek. De a szabadelvűpárttól a történetek után nem várhatták, hogy hite meg ne rendüljön az ő elfogulatlanságukban és pártatlanságukban.

A kibontakozás utjait keresve, objektív alapon kellett volna a békés megegyezést komtemplálniok. De objektív egy alap-e, ha ők is, akár Bánffy, Apponyi s a Zoltánok, a vezér fejét kívánják a szabadelvűpárttól? Ezen az áron egyenesen a Zoltánokkal is megalakudhatunk. Minek volna szükség ehhez a a disszidensek politikai súlyára és szíves közbenjárására?

Eltekintve attól, hogy a mely pillanatban az ellenzék hajlandó megadni a hadjárat végső célját, a házszabály revíziót, cserében a Tisza fejéért: az elvi küzdelmek talaplazatáról lelép, s a gyalázatos személyi politika tanait, hirdeti példátlan cinikussággal.

Olvassuk, hogy a szövetkezett ellenzék végrehajtó-bizottságában felmerült a terv, hogy a disszidens urak politikai birtokállományát a Kossuth párt, új párt, néppárt és Szederkényi párt biztosítani szeretné. Nem tudjuk megítélni, igaz-e ebben a formában a hír, s hogy mit felelnek a szíves ajánlatra a disszidens urak.

Ha ez a dolog valónak bizonyulna, akkor közöttük és a szabadelvűpárt között megszakadnának a politikai együvértartozás utolsó szálai.

Akkor az alkudozni, paktálni különben sem óhajtó szabadelvűpárt csak a legridegebb visszautasítással felelt az oly közvetítési kísérletekre, a melyeknek pártlanságához — a történetek után — sok szó férközhet.

Politikai hírek.

Kiáltvány a nemzethez. A szabadelvűpárt nagy érdeklődéssel várja a manifesztum megszövegezésére kiküldött 15-ös bizottság munkájának eredményét. Hir szerint a kiáltvány még ezen a héten elkészül, s hatalmasan rá fog világítani arra az egyenes utra, melyen a szabadelvűpárt jár.

Széll Kálmán Budapesten. Ellenzéki hírforrás szerint Széll Kálmán Budapesten időzött, mialatt Kossuth Ferenc felkereste őt, hogy a békés megoldás lehetőségéről tanácskozzék vele. Széll ezen hírforrás szerint kijelentette, hogy a békét csak úgy látja biztosítottnak, ha maga Tisza csinálja meg a házszabályok revízióját.

előnyösen ismert saját aészitményü női-és férfi cipő áruházabkn Kossuth utca 6-sz. Boros Testvérek mellett. hol méret utáni rendelések is jó anyagból készítettnek.



karácsonyi ünnepekre hol lehet kevés pénzen nagy bevásárlást tenni? Tegyen egy legkisebb próba bevásárlást

LEBOVITS ZSIGMOND

Hiresztelések. Az ellenzéki sajtó különféle kombinációt fűz ahhoz, hogy tegnap a képviselőház elnöki szobájában Perczel Dezső elnök alatt tanácskozás folyt. A kormány felhivatalos lapja kijelenti, hogy kizárólag a parlamenti épület technikai kezelésének ellenőrzése foglalkoztatta a tanácskozó urakat. — Egyébként Perczel az ünnepekre Bonyhádra utazott.

Bizalom a miniszterelnöknek. Szolnokdobokavármegye közönsége tegnap tartott rendkívüli közgyűlésében báró Jósika Sámuel v. b. t. t. indítványára 99 szóval 44 ellenében gróf Tisza István miniszterelnöknek és az összkormányának bizalmat szavazott. Az indítvány mellett Gyárfás Albert ref. lelkész szólalt fel, az ellenzék részéről Biró István stb. beszéltek.

Zemplénmegye új főispánja. A hivatalos lap mai száma a következő kiténtést közli: Ő felsége a király Szinyey Merse István Sárosmegye volt főispánját Zemplénmegye főispánjává nevezte ki.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 21.

1902. október 8-án tört ki a parlamenti válság, a második ülészakot megnyitó első ülésen és akkor, a mikor a képviselőház első ünnepi ülését tartotta az új országházban. Apponyi Albert gróf a szövetkezett ellenzék vezetőbizottságának fővezére volt akkor a Ház elnöke.

Megnyitó ünnepi beszédre készült, a mely aratás számba ment volna. Az ünnepi beszéd azonban elmaradt, mert Barabás Béla napirend előtt szólalt fel és megadta a par-

lamentum világnak az első lökést, a mely egy-másután három kabinetet nyelt el.

1902. október 8-ika óta a magyar parlamentnek alig volt nyugodalmas napja. És imhol a harmadik karácsonyba megyünk bele amely éppen olyan szomorú, mint volt az első, hogy az új országházi palotában megtelepedtünk. Mintha átok terhelné ezt az új fényes palotát, Nincs béke, nincs nyugalom. Nehány nap még és itt az új esztendő. A tavalyit is válság közepette ültük meg és így vagyunk a mostanival is.

Politikai körökben nagy várakozással tekintenek január elseje elé. Ezt a dec. 28-i ülés előzi meg, amelyet, a mint azt megirtuk ismét királyi kéziratral napolnak majd el. Január elsején tartja aztán nagy politikai beszédét Tisza István gróf, a mely beharangozója lesz a választásoknak. A szabadelvűpárt január elsején mindenekelőtt ősz elnökét Podmaniczky Frigyes bárót köszönti, majd pedig délben testületben a miniszterelnöki palotába vonul, a hol Tisza István gróf kormányelnököt és a kormány tagjait fogja üdvözölni.

Hogy a kormányt ki fogja üdvözölni arra nézve megállapodás nincs. Három nevet emlegetnek: Láng Lajosét, Hódossy Imrét és Dániel Ernő bárót.

A szövetkezett ellenzéken még nincs megállapítva, hogy miképpen történjék az üdvözlés, pártonként-e, vagy pedig gyűlésen. Valószínű, hogy úgy döntenek, hogy Apponyi Albert gróf üdvözli Kossuth Ferencet az egész ellenzék nevében.

Sajátságos dolog, hogy a szövetkezett ellenzék még mindig nem hisz a választásokban, de azért mégis nagyban készül. A koalíción leginkább Bánffy Dezső báró kesereg, a ki Kossuthéktól vagy harminc kerületet hódított volna rendes viszonyok között, most pedig Kossuthékkal szemben nem állit-

hatván jelöltet, megtörténhet, hogy öt emberből egyet-kettőt veszít. — Mi lesz majd ilyen körülmények között a fényes körhelyiségből?

A fővárosban érdekes választásra lesz kilátás és valószínű, hogy itt aligha kerül be egyetlen egy ellenzéki jelölt is, mert némi nemű kilátása a sikerre csak Vázsonyi Vilmosnak van, ha azonban vele szemben tényleg Hieronymi Károly lép fel, akkor ő is elbukott, míg a kilencedik kerületben, a hol ez idő szerint Hock János a képviselő, Nyiri Sándor honvédelmi miniszter győzelme máris biztosított.

A mai napon egyébként rendkívül sok képviselő a vidékre utazott és így valószínű, hogy a politika karácsonyig szünetel.

Karácsony előtt.

Ki hallotta az angyalok karát? Karácsony estéjén a pásztorok hallották, a mikor a gyermek Jézus születésének örvendeztek az angyalok.

— Engedjétek hozzám a kisdedeket, — mondá Jézus, — mert övék a menynek országa.

Az ártatlanok jutnak be oda, ez szavainak értelme s azóta festik az angyalt-szárnyas gyermeknek. Az is Jézus mondása, a mikor a tanítványok versengtek egymással, hogy melyik közöttük a legnagyobb: egy gyermeket állított közéjük s felelé:

— Ha nem lesztek olyanok, mint a kisdéd, nem üdvözülhettek.

Igenis, mert a gyermek szívében nincsenek bűnös gondolatok, hanem a szeretet teljessége lakozik benne. Ezért a legtökéletesebb ember — a gyermek.

És a legtökéletesebb emberek, a gyermekszobák angyalkái, izgatottan töltik mostanában a napjaikat. Türelmetlenül számolgatják: Hányszor is kell még odáig aludni?

Egy aradi fogoly emlékkönyvéből.

Irta: Vay Sándor gróf.

Régi, elfakult irásokat rendeztettem nem régen. Gyűrött leveleket, még régi, jóféle diósgyőri papírra írva. Emitt egy Stammbuch. Nem hólmi ábrándos fiatal leánykának intézeti barátnőitől örök barátságot fogadott emléklapjai ezek. Még csak nem is afféle limonádé-izü versek, aminőket régi gavallérok irkáltak nagyanyáink selyembe, bársonyba kötött, aranyvágású könyvébe. Férfikezek írták, a halál kapujában, Arad vára komor falai közt, 1849. őszén, 50—51-ben. Abban a sötét korszakában históriánknak, amelynek gyászához semmi sem fogható. Teljes igazában még ma sem lehet azt az ősz megírni. Quia liberius, tanto libentius seribimus — és ma még sok minden akadályozza az írás teljes szabadságát. Elnek azonban még öreg urak, asszonyok, akik hallgató, csöndes magányban elmondanak egyetmást azokból a sötét időkben.

Az aradi tizenhárom hősiesség haláláról ki ne tudna. Legfelül, a Stammbuch első lapján, meglehetősen elmosódott rajz ezt a megrázó tragédiát ábrázolja. Egyik oldalon a szürke, kiugró bátyafal látszik, az előtérben a sáncárok, kissé távolabb függ már a kilenc, hitvány gonosztevőknek való cölöpökön, a sánc mellett pedig négyen térdelnek, előttük a zsoldosok fölemelt puskával, lövésre készen. Dilettáns rajz, de a szívükbe markol.

Epen úgy, mint az a kis koszoru, melyet színes, fényes papírosból hossza, keserves órákban ragasztott össze a kinos tépelődését, háborgó érzéseit eféle Geduldspiel-be temető rab. Forró, vágyó epekedésről beszélnek a lepréselt virágok. Arvácska, nefe-

lejt. Ki tudja, miképen kerültek a rab sívár börtönébe. Mindenki szívesen szerzett örömet a magyar foglyoknak.

Igy Pozsonyban Veresné Beniczky Hermin egy teljesen idegen hölgy ablakában meglátott csokrot kérte el az akkor ott raboskodó Madách Imrének. Az ösmeretlen hölgy a legnagyobb készséggel engedte át virngait, hadd örüljön azoknak a magyar poéta. Összegyűjti, papírra ragasztja s aláírja a dátumot: Arad vár emléke: 24. V. 1850. Otthon az ősi várban szép fiatal asszony hervad, sorvad. Annak szánta a tavasz rózsáiról, napfényes ég kékségéről, szerelemről álmodó férj.

Talán a mellette való cellában addig meg a sógora, lovagok virága, Beniczky Lajos, faragott egy kis fakarpercen. Kék bársonnyal, a hűség színével, vonta be a primitív munkácskát Losonc hőse. Egy szép asszonynak szánta. Annak, aki valamikor legszebb lánya volt Zólyom vármegyének. Elszakította őket a sors egymástól, de Beniczky szívében örökké élt az ideál emléke. Örökké, úgy, ahogy látta valamikor, virágos, forró nyárban, a mikoron titokzatosan zugó tölgyerdőben jártak együtt és mohos sziklák tövében páfrányból, vadrózsából kötöttek bokrétát.

Jó pajtások, rabtársak mind irnak egy-egy lapot. Néhány szót csupán a nevét egyik-másik. Kinek volna kedve hosszas írka-firkára a Pulver und Blei előtt. Ósregi nevek viselői is akadnak bőven. A noblesse obliget nemcsak hangoztatták akkor jeles familiák ivadécai.

Kisfaludy Mórítz, Al-ezredes, Hadosztály Parancsnok. Elítéltetett halálra. Kegyelmezett 16 évi fogságra, vasban. Hadik Gusztáv, Ezredes, hadosztályparancsnok.

Bárczay Miklós, volt százados a 4-ik honvéd Husz. Ezredben. Elítéltetett 14 évi várfogságra. Bárczay Miklós még élt a nyolcvanas években; heő-esabai, borsodmegyei kastélyában élete fogytáig megőrizte a bilincset. Rendíthetetlen hazafi volt, bár lenne sok hozzá hasonlatos. Vékony kékes, afele Bath levélpapíros félére írva áll: Az áldozatok emléke szent légyen minden magyar előtt: buzdítsa tette a jövő kort. Arad, április 2-án 1850. Bánffy János.

Sebes Emil őrnagy. 1-ső Utász Zászló. Március 14-én halálra lőpor és golyó által elítéltetett. A kegyelem útján 10 évre vasban. Megkegyelmeztetett.

Rédl Miksa. Volt százados, 10 évet kapott.

Mások csak nevüket és menekülésük dátumát jegyezték föl. Egész tragédiák rejlenek azokban a rövid sorokban. Menekülés a halál éjszakájából a börtön vigasztalan sötétségébe. — Elve eltemetve lenni, azzal a győri tudattal: — meghalt a haza, amelyért küzdöttek. Némelyik régi osztrák katonának még tolla alá csuszik a hadseregbeli sablon. Németül írja alá a nevét, ahogy megszokta annyi éven át — március előtt. Talán a Wasa bakáknál, talán a Hohenzollern chevaux legerekénél, aiktól megszökött Theresienstadtból, honnét: Joseph-August Bényei, Se dátum, se rang. Hiszen se itt, se amott, senkise ő már, Johann v. Száz még a rabtársainak irt emléksorokat is németül írja: Die Erinnerung eines redlich gewollten, gib: Trost in einer bitteren Zukunft, Festung Arad am 1 ten April 1850. Ugyan- csak németül ír: Ferdinand Lehotzki Festungsvorstand, vormals K. K. Major in Pension. Kiss Károly nemzetiségi és katona nevetési osztályfőnök mint a sorsverte ma-

És imádkoznak buzgón, hogy hozzon ezt, hozzon azt a Jézuska.

Boldog gyermekek! Valóban, most már kizárólag az ő ünnepüknek látszik lenni a Karácsony.

A modern kor embere, gőgös fennhéjázásból, vagy lelki fásultságból nem képes beleilleszkedni a karácsonyi poézis, békés angyali tisztaságába... Szólnak a templomok harangjai — és egyre kevesebben vannak, a kik ráhallgatnak az Ige ércesen zengő szavára. Legalább a gyermekek szívének boldog naivságát, mely voltaképpen lelki tisztaság és bizony irigylendőbb egy egész életen át megszereshető bölcseségnél, — ezt a gyermeki hitet ne engedjük megkönyékeztetni senkitől és semmi eszmétől.

A kis Jézus születését hadd ünnepelhessek meg a gyermekek, — mert az ő hívő imájuk a legszebb, a legtisztább gondolat, mely emberi ajkon jut kifejezésre.

Napi hírek.

— Államtisztviselők a miniszterelnöknél. Tegnap délután az állami tisztviselők országos egyesületének 20 tagu küldöttsége tisztelgett gróf Tisza István miniszterelnöknél Vörös László nyug. államtitkár vezetése alatt. A küldöttség arra kérte a miniszterelnököt, hogy a már régóta vajudó fizetésrendezést vegye fel a költségvetésbe. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a kormány arra törekszik, hogy az állam pénzügyi helyzete mielőbb lehetővé tegye az állami tisztviselők fizetésének végleges rendezését. Boldog lesz, ha tettekkel bizonyíthatja be ezt a jóaakaratot és bajtársi szeretetet, melyet az állami tisztviselők iránt érez.

gyar hadsereg Ezredese jegyzi föl nevét egy halavány sárga vékonyas lapra. Báró Meszéna István, al-ezredes. Elíteltett lőpor és golyóra. Tíz évi várfogságra, vasban, kegyelmezett meg. Utána írta magát báró Meszéna Ferenc alezredes és Zombat István őrnagy. Mind a három tizenkét évi várfogságot kaptak. Hüttl Mór 34-ik honvéd zászlóaljbeli százados megjegyzi: előbb 39-ik sorozatbeli vitéz Dom-miguel magyar Regiment hadnagya voltam.

Damiszkín György, Teleki Domokos Karátson István, Rédei Pál, mind csak neveinek írják föl, tizentattól hat évig terjedő várfogságuk odajegyzésével. Érdekes Ráday Pál kiszabadulásának története. Az ifju gróf Ráday Gedeonnak a fia, abból a Ráday-családból eredt a mely a XVIII. század végén s a XIX. elején óriási vagyonát ugyszólván a magyar kultúra oltárára áldozta, atyjával együtt tevékeny részt vett a szabadságharcunkban.

Világos után a jók javával ugy Ráday Gedeon, mint fia Pál is börtönbe került. 1852. nyarán hire futamodott aztán, hogy jön a fiatal császár. Eljutott a hir a péceli rundellás kastélyhoz is, amelyben valamikor Ráday, a poéta szorgalmatoskoda Kazinczy Ferentzel a' magyar nyelv mívelésén és pallérozásán s aholott akkoron a fogoly Ráday Pálnak nőtestvére, a világra szóló szépségű Biri grófnő gyászolta szereiteit, — le-típort hazáját.

Talán valamelyik nagyanyja mesélt neki valamikor valamit a hős lelkű Hirgeist Nináról, arról a bájos leánykáról, aki jakobinus bátyjának kegyelmet kérendő, berontott Budán Sándor nádor belső szobájába; arról is hallhatott, milyen lovagias, jólelkű az ifju fejedelem.

— Néhány szó a darabantokról. A folyó évi december hó 13-án a képviselőházban lefolyt sajnálatos események ráterelték a közönség figyelmét a képviselőházi teremszolgákra, vagy a mint őket elnevezték: a „darabant“-okra, illetőleg parlamenti csendőrségre.

Es talán nem is egészen indokolatlanul, mert ők voltak áldozatai egy fékevesztett brutális támadásnak.

A napilapokban megjelent sok valótlan hirrel szemben az e teremszolgákra vonatkozó valódi tényállást a következőkben ismertetjük:

Mivelhogy a képviselőházi teremszolgák száma elégtelennek bizonyult, a képviselőház elnöke diskrecionális jogánál fogva még 40 ily szolgáló felfogadását rendelte el. E teremszolgákat tisztán és kizárólag a rend fenntartására fogadták fel és hogy hivatásuknak semmiféle agreszív jellege nem volt, azt a legfeltűnőbbben a december 13-iki botrány közben tanusított ezemélyes maguktartása bizonyította be.

A szóban forgó állásokra az 1873. évi II. t.-c. értelmében első sorban a kiszolgált altiszteknek van igényük.

Teremszolgákká ezért olyan önként jelentkező kiszolgált honvéd- és csendőraltsztek neveztek ki, kik már megszerezték volt a polgári államszolgálatban való alkalmazásra az igényt és hogy köztük sok csendőr is volt, annak oka az, hogy a csendőrségnél több önként tovább szolgáló altiszt van, mint a honvédségnél. Ezek az altisztek azonban a kinevezés napjával kiváltak a honvédség és csendőrség kötelékéből és honvéd, azaz népfelkelő igazolvánnyal ellátva, eligazították őket.

A vér tehát, mely az emlékezetes 13-án folyt, polgárok vére volt, a testi és szóbeli sértések, a melyekkel a „darabant“-okat illették, oly kipróbált jellemű, derék altiszteket értek, kik a haza, a közbiztonság védelmében kifáradtak és kötelesség-hű szolgálataikat nyugalmasabb állásba való juttatással akarták megjutalmazni.

Hogy milyen eljárás volt ama képviselő urak fellépése, kik az immunitás örve alatt védtelen polgárokat gyaláztak le és bántal-

maztak, azt nyugodtan az olvasó közönségre bizzuk.

Mily ellentétben áll e brutális fellépése a „pribékek“-nek bélyegzett teremszolgák bámulatraméltó önmegtagadása és fegyelmettsége, kik a legválságosabb pillanatban a záporként hulló gyalázó szavak és bántalmazások dacára is megtartották a nekik adott szigorú parancshoz képest stoikus nyugalmukat és bár — mint az emberileg igen érthető — forrott a vérük egyetlen képviselőt sem inzultáltak.

— A Kubelik pár Debrecenben.

Tegnap délután érkezett Debrecenbe Kubelik Jan és neje Széll Marianna, Széll Farkas táblai tanácselnök látogatására, Portugáliából. A kitűnő művész néhány hetet szándékozik városunkban eltölteni, hogy kipihenje fáradalmait. Velük jött Kubelik öcsese is.

— A százados Csokonai ünnep vendégei. A Csokonai-kör meghívásaira egymásután érkeznek a megleghangu válaszok irodalmi testületektől, egyes íróktól és mecénás-utódoktól egyaránt. Különösen nagy örömmel fogadta a meghívást Sárközy Aurél, Komárom főispánja, Csokonai atyai jóakarójának, Sárközy Istvánnak egyenes unokája, aki szép levélben igéri az ünnepre való eljövételét.

— A városi muzeum rendezése, mely az ősszel volt folyamatban befejezéséhez közeleg. Oláh Károly városi közművelődési tanácsnok előterjesztésére a városi tanács Milesz Béla urat ismételtlen meghívta, ki e hó 27-én érkezik városunkba s folytatólagosan rendezi a muzeumot, mely január hó első napjaiban fog a közönség számára megnyitvatni. S midőn ezt közönségünknek tudomására adjuk, csmerve városunk lakosságának a szép és nemes dolgok iránt minden időben tanusított érdeklődését, már ez alkalomból és ez uton is felkérjük azokat kik rendelkeznek oly tárgyakkal melyeket a városi muzeum részére átengednének, sziveskedjenek ezeket f. hó 27-től kezdve a muzeum helyiségébe fűvészkert utca 4 sz. I. em. (volt gazdasági tanintézet) küldeni, hol az adományozott tárgyak köszönettel vétetnek.

— Ünnepi istentiszteletek az ágost. hitv. evang. templomban pénteken, dec. 23-án d. u. 4 órakor karácsonyfaünnepély, a gyermekeknek szánt ajándékok kiosztásával. — Karácsony első napján, dec. 25-én d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes, d. u. 3 órakor Hudák János segédlelkész végzi az istentiszteletet, karácsony második napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet, d. u. 3 órakor, ima. Mindkét ünnepnapon az Ur szent vacsorája fog kiszolgáltatni. Első ünnepnapon a papijavaldalom alapjára offertorium. — A homokkerti imaházban karácsony első napján délelőtt urvacsora osztás is lesz.

— A főispán vadászik. Domahidy Elemér főispán néhány nap óta egy vadásztársasággal cserkészik a guti erdőben, ahol már szép vadászcsákmány gyűlt egybe.

— Holtraégett asszony. Tegnap jeleztük, hogy milyen borzalmas halállal mult ki Guttman Mayer pékmester felesége. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen asszony nem öngyilkos halállal mult ki, hanem baleset áldozata. A szerencsétlen asszony agyrendszere az utóbbi időben nem működött rendszeresen és szivbajos is volt. Az asszony tegnap reggel a pincébe ment a zöldséget elrakni. A gyertyát maga mellé állította a gyékényre, ahol a zöldség volt és sürgés-forgás közben a ruhája tüzet fogott. Segítségért nem tudott kiáltani, mert anynyira megrémült, hogy szivgörcsöket kapott, elájult és ott lelte borzalmas halálát.

Mindezekre nagy tervet érelt meg nemcsak szép, de rendkívül eszes fejében Biri grónő. Talpig gyászba öltözködött. — Akáresak sötét fátyolba burkolták volna a legszebb hótisztaságu liliumot. — Így ment fel a budai várba, így vetette magát térdre a császár előtt:

— Az édes atyámat, a bátyámat adja vissza felséges uram! — zokogta elfuló hangon a csodaszép lány. Lesújtó bánata, szépsége, bátorsága egyaránt meglepte az uralkodót. Amnesztiát kapott a két Ráday, a hős leányt pedig országszerzte díesdítették. Ráday Pál gróf bilincsből egy vasgyűrűt csináltatott később. Holtáig viselte s most egyik fia, István gróf, örzi mint nagybecsű ereklyéjét annak a sötét korszaknak.

A Stambuch utolsó lapján egy jámbor eseh nevét olvassuk. Tehetetlen egy hőse az uralkodó hatalomnak, a sorok között azonban mégis örvendezni mer s szép cikornyás betűkkel kanyarítja a papirosra: Adolf Halóska. Der Begleiter Ihres Herrn Gemahls aus dem Arader Gefängnis. Micsinye am 6-ten März. 1851. Beniczky Antal holtig hiven megőrizte ezt a szerény lapocskát. Hiszen életében mégis csak ez a szegény eseh szerezte neki a legnagyobb örömet akkor, amikor kegyelmet kapott urát hazakísérte az ősi várba. Es megőrizte az egykori vitéz Radetzky-huszár is, aki ott-hagyta a sasos zászlót, a fényes karriert, mert: hitta a haza. Es mint szegény öreg honvéd bolyongott köztük fogytig, míg amoda át Feldzeugmeister-ré lett volna és a nyugodalmas, zsiros penzióból temetik vala el Grätzban vagy Innsbruckban, cifra, nagy katonai pompával.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután 3 órakor Vecsey Imre elnöklésével ülést tartott, melyen néhány folyó ügyet intéztek el.

— **Uj városháza Hajduböszörményben.** A hajduböszörményi új városháza építési költségét a város tegnapi közgyűlése 187.000 koronában állapította meg. A városháza a régi vendéglő helyére épül és 1906-ra készen lesz, a mikor a régi városháza helyén, a piac közepén felállítják a Bocskay-szobrot. Mozgalom indult meg, hogy Bocskaynak lovasszobrot állítsanak és ne állószobrot, a hogy a vármegye tervezte.

— **Az országos tanítói árvaház** e hó 24-én délután 3 órakor tartja karácsonyfa ünnepélyét, az árvaház északi pavillonjában.

— **Nagyváradiak a debreceni Csokonai-ünnepen.** A debreceni Csokonai-kör január 2-ik felében fogja megtartani nagyszabásúnak ígérkező évszázados Csokonai emlékünnepélyét. A debreceni Csokonai-kör erre az ünnepélyre meghívta a nagyváradi Szigligeti-társaságot is Rádl Ödön elnökhöz intézett megleghangu levélben. A Szigligeti társaság a debreceni ünnepélyen eddigi megállapodás szerint dr. Bodor Károly főtitkárral és dr. Adorján Armin másodtitkárral fogja képviseltetni magát.

— **Pénztári vizsgálat.** Tegnap délelőtt Vecsey Imre főjegyző elnöklésével dr. Magoss György főügyész, ifj. Schwarcz Vilmos biz. tag és Madarász Sándor számvevőből álló bizottság a rendes havi vizsgálatot tartotta meg a házipénztárban. A bizottság a pénztárt rendben találta.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Thót László ügyvédet a budapesti kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki a szolgálatára az igazságügyminiszterium nemzetközi osztályába osztotta be.

— **A piacrendező bizottság** ma délután Körner Adolf tanácsnok elnöklésével ülést tart.

— **A megyei képviselőválasztók.** A megyei központi választmány e hó 23-án ülést tart, melyen az 1905. évi képviselőválasztók névjegyzékét állítják össze végleges.

— **Rendkívüli előjárósági ülés.** Az ipartestület előjárósága január folyamán rendkívüli ülést tart, melyen egyedül az elnökség évi jelentését fogja tárgyalni. Ezt a jelentést, mely terjedelmes könyv alakjában is meg fog később jelenni, most készítik az ipartestületnél.

— **Tolvaj koldus.** Tegnap reggel Berger Mór földbirtokos Széchenyi-utcai lakásába beállított egy koldus, aki egy észrevétlen pillanatban ellopott egy 40 korona értékű ezüst cukortartót. A lopást csak később vették észre és Berger jelentést tett a bűnügyi osztálynak. Dobos József r. biztos végezte a nyomozást, ki még tegnap este elfogta a tolvajt Weisz Dávid csavargó személyében, ki csakhamar beismerte a lopást. A cukortartót 1 koronáért eladta. Később Dobos megtalálta a cukortartót F. S. hatvan-utcai bórkereskedőnél, aki Weisztól megvette. A tolvajt letartóztatták és az ügyet áttették a kir. ügyészséghez.

— **A balesetbiztosítási díjak fölemelése.** A magyar és osztrák balesetbiztosító társaságok legutóbb a biztosítási díjakat Thieme biztosítási törzsfőnök indítványára mintegy 30-40 százalékkal fölemelték. Ez természetesen tekintélyes nyereséget jelent a balesetbiztosító társaságoknak, melyek közül a Nemzeti Balesetbiztosító Társaság a díjak fölemelése örömeire siet is fölemelni az intézet alaptőkéjét. Hir szerint a társaság

legközelebbi közgyűlésén már szóba fog kerülni a tőkeemelések kérdése. Az intézet most egymillió korona részvénytőke fölött rendelkezik. A fölszolgált biztosítási díjak különösen a gyárakat és nagyiparosokat érintik érzékenyen, a kik most szervezkedni készülnek a kartellben levő biztosító társaságok ellen. A szervezkedés eredménye egy balesetbiztosítási szövetkezet megeremtése lesz, melynek létesítésén az érdekelt gyárosokon kívül tekintélyes biztosítási férfiak is fáradoznak.

— **A népkonyha megnyitása.** A debreceni jótékony nőegylet által vezetett városi népkonyhát ma délelőtt 11 órakor nyitják meg ünnepélyesen. A megnyitáson Oláh Károly tanácsnok képviseli a városi tanácsot, a nőegylet részéről pedig jelen lesz az elnökség és az egész tisztikar.

— **Besurranó tolvajlás.** Várady István gázgyári tisztviselő feljelentést tett tegnap ismeretlen tettes ellen, aki anyjának József kir. herceg utca 4. sz. a. lakásáról arany órát, láncsal 320 kor. értékben ellopott. A lopással egy koldus kinézésű aszszonyt gyanúsítanak, akit láttak a pyított lakásból kijönni a házbüliek.

— **Kereskedő ifjak társulatának közgyűlése.** A kereskedő ifjak társulata tegnap este népes értekezletet tartott az egyesület helyiségében. Somossy László elnöklet nyitotta meg a gyűlést, üdvözöli a megjelent tagokat. Barra titkár felolvasta a budapesti kereskedelmi alkalmazottak egyletének átiratát, mely országos állásközvetítő egyletbe való belépésre hívja fel a helybeli kereskedő ifjak egyletét. A közgyűlés, ez idő szerint nem hajlandó csatlakozni a budapesti egylethez, hanem meghívta az választmányát, hogy az állásközvetítő ügyét hagyja továbbra is napirenden, s az egylet legközelebbi gyűlésén tegyen jelentést, a budapesti állásközvetítő működéséről. A tagok baleset elleni biztosítása képezte a gyűlés másik tárgyát, melyet a közgyűlés nem fogadott el. Evvel az ülés véget ért.

— **Vizsgálat a légszeszgyárban.** Tegnap délután a légszeszgyárban Szabó Kálmán elnöklésével Bechert Manó, dr. Szántó Sámuel, Oláh Károly tanácsnok és Kondor Kálmán számvevő vizsgálatot tartottak. A bizottság tüzetesen átvizsgálta a könyveket és mindent rendben talált.

— **Személyi hir.** Dr. Kiss Áron budapesti pedagógiai igazgató tegnap délután atyja Kiss Aron püspök látogatására Debrecenbe érkezett.

— **A vöröskereszt egylet mulatsága.** A vöröskereszt egylet debreceni választmánya özv. Váradi Szabó Jánosné elnöklete alatt tegnap ülést tartott, melyen többek között az évenként rendszeren tartani szokott mulatság idejét is végleg megállapították. Az egylet bálja e szerint 1905. január 14-én lesz, előkészületek serényen folynak s a meghívókat is rövid időn belül szétküldik. A bál, mint minden évben, bizonyára most is egyike lesz a farsang legsikerültebb mulatságainak.

— **Az állandó bíráló választmány** e hó 23-án pénteken ülést tart Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt.

— **Karácsonyfa ünnep.** A nőegylet árvaháza a jószívű emberbarátok támogatásából ma délután 4 órakor karácsonyfa ünnepélyt rendez, melyre közönséget szívesen látnak.

— **Megszökött cseléd.** Vadász Ferenc Varga utca 45. sz. a. kereskedő neje, tegnap reggel magával vitte Zolesák Juli nevű cselédjét a piacra, a hol különböző bevásárlásokat eszközölt. Libával, zöldséggel és egyebbel megpakolva bandukolt a cseléd urnője után, aki a Piac utcán be ment egy házba mondván cselédjének, hogy várja meg,

míg kijön, Zolesák Juli várt egy ideig és e közben összetalálkozott rég nem látott kedvesével. Az hivta magával, Juli pedig ment. Lerakta szépen egymás mellé az utcán a libát, zöldséget és a husos kosarat és vigan lejtett tova, a legény karján. Vadászné majd kővé meredt, amikor maga előtt látta őrizetlenül a vásárolt dolgait és cselédjét szokés miatt feljelentette.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

— **Gőz-, sín-és óraműves-vasutak,** gőzgépek, laterna magicák, zörgők, gumibabák és állatok, trombiták, kardok, puskák és kockák, mindenféle társasjátékok, tréfás tombola nyereménytárgyak igen olcsón beszerezhetők Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

— **Uraknak és hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek** igen alkalmas ajándéktárgyakat kaphatunk olcsó szabott árak mellett Mentze Henrik ujdonságok áruházában Piac- és Szent Anna-u. sarkán.

— **Kugler czukorkák,** eredeti csomagolásban kaphatók Hegedüs és Sándor előbb László Albert és Társa cégnél Debrecen, Kossuth-u. 11.

— **Karácsonyi ajándékoknak** legalcalmasabb esinos kivitelű családi dobozos levélpapírofekek asztali-író-készletek, bőrírójzatók, olaj és vízfestészeti dobozok, diszlámpaerőnyők, fatörzsre festett falidiszkek, Angol és Sollingeni zsebkécek egyedüli dús választékban olcsó árakban Pongrácz Géza papírárúraktárban Bika szálloda mellett.

— **Gyenge, tüdőbajra hajlandó** gőrvélykóros, vérszegény gyermekeknek legjobban ajánlható a Mihalovits-féle ízetlen csukamájolaj, melyet miután sem kelletlen sem kellemetlen szaga sem kellemetlen íze nincsen szívesen vesznek be a gyermekreket. Kapható: Mihalovits J. gyógyszerárúbank Debrecen.

— **Kézitáskák, pénz-, szivar és cigaretta-tárcák,** utiböröndök, ékszer és fésű dobozok igen olcsón kaphatók Mentze Henrik-ujdonságok áruházában.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Tarkaságok.

Hogy hívják a motorost.

Szürös atyafi állott a vasuti pénztár előtt.

— Kérek egy harmadik emeleti reparaturos kártyát.

— Talán egy harmadosztályu retur-jegyet kér bátya?

Az ember lenézett a csizmája orrára.

— Ne, olyan nem köll. Csak azt adjon, a mit mondtam.

— De iszen nem ez a neve.

— Az a kérem. Még az édes öreg apám is ugy mondta.

A kisasszony mosolygott s kiadta a jegyet az embernek.

— Kérem szívesen, a botorkáló vonatra szól ez?

— Azon is mehet vele. Hanem nem ugy hívják azt a vonatot.

— Hát mi a kőnek?

— Motor-vonat,

A szürös atyafi megriszálta a tarisznyát a vállán. Az arcán széles mosoly terpeszkedett.

— No hallja-e naicsésága, engem nem tesz lóvá! Az előbb a reparatós-jegyet leturosnak mondta, most megest nem jó van a botorkáló-vonat. Sohse legyen maga okosabb a mi bírónknál! A pedig a letur-jegyet

Rendkívüli olcsón

lehet alkalmas Karácsonyi ajándékokat vásárolni a

SCHWARTZ-FÉLE

Pipa metsző es lenykepező cikkek üzletében

a Városházával szemben.

reperaturosnak, a motorvonatot pedig botorkálónak mondja, mert teccik tudni, botorkál is az ugy, hogy szaladva utólérheti az ember.

Bor behozatal.

Odakint a tanyán van sok ember, aki azon okoskodik, hogy némely dolgokat hogy birjon vám nélkül behozni a városba. Kétágu Gerő, amolyan furangos magyar, a felől törte a fejét, hogy egy tiz literes kis hordó bort miképp csempészszen be a vámon. Gondolt egyet, fölnyergelte a szürkét, subát terített magára, felült a lóra s a kis hordót maga alá, a subába rejtette. A vámnál gyanus volt az ember. Rászóltak:

— Mit visz kend?
— Magamat.
— Hát a suba mögött mi van?
— En vagyok.
— Azt tudjuk. De min ül kend a suba mögött.
Kétágu, mozgatta a bajuszát.
— Hogy min ülök?
— Igen.
Röhögött az ember.
— Hallja az ur, de szemtelen...!
Még arra is kíváncsi.

A vámról elvörösödött, Gerő pedig megcsapkodta a lovat. Belül került a vámon.

Helyes felelet.

A tanyai iskolában karácsony előtti látogatását tette a kerületi esküdt. Felszólított egy gyermeket:

— Mond meg fiam, mennyi tiz meg három.
— Huszonhárom.
— Dehogy annyi. Tizenhárom.
— Huszonhárom. — Erősítette a gyerek.
— Hát mért huszonhárom.
— Mert écsesapám is ugy számol, a pedig ért hozzá.

— Hát mi a te apád?
— Koresmáros.
Mosolygott az esküdt. Azután megint kérdezte a gyermeket:

— Mondd meg fiam, mit öltött magára Jézus, a mikor legyűtt az égből.

A gyerek hallgatott s tágranyított szemekkel bámult.

— No mond! Mit öltött magára?
A gyerek mélyebb hallgatással felelt. Egyszerre felragyogott az arca.

— Nadrágot!
Aval aztán leültették.

Vélemény.

Engi Cila Mátyáséknál nagy vigasság volt. Borközi állapotban beszélgettek az emberek s ki-ki elmondta, hogy minek szánta a fiát. Egy szegény ember mondta:

— Az enyém lakatos lesz. A kocsi körül gyakran használt vehetem neki.

A gazdag, uzsorás hirében álló Engi Cila mosolygott. Kérdezte a mellette ülőt.

— Hát a kend fia mi lesz?
— Papnak nevelem.
— Az enyim mészáros lesz. Rettentően szereti a bornyufőt, — mondta egy másik.

Engi Cila, a gazdag, uzsorás ember nem szólt, csak mosolygott. Megkérdezték:

— Hát kend minek szánta a Pista gyereket?

— Semminek se. Van pénz, föld elég, maj csak megél a vagyonbul. Ilyen magamfajtájú gazdálkodó lesz.

Hanem a Pista gyerek, aki eddig a sarokban hallgatott, erre már megszólalt:

— En nem leszek az, aminek kend szánt.

— Mért?
— Azért mert a tanító ur azt mondta, hogy ne legyek olyan gazember, mint az apám.

Gamó.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Csütörtökön, A z e m i g r á n s. Korrajz.
Pénteken, H a j d u k h a d n a g y a.
Operett.

Szombaton, S z ü n e t.

Vasárnap d. u. Boccació. Operett.

Este Heidelbergi diákélet. Korrajz.

Hétfőn d. u. Cigánybáró. Operett.

Este Tékozló, nagy látványosság.

* **A szókimondó asszonyságot**, Sardou finom satirával megírt zeneművét közepes számu közönség előtt közepes sikerrel játszotta el tegnap majdnem az egész személyzet. Ezt a darabot, melyben az első császárság fonák társadalmát, a nagy Napoleon újdonsült udvarát s a világot verő hősök félszégeit kedveskedő gunnyal s a nemzeti büszkeséget csipkedve a grand-nation egyik nagy fia figurázza ki, nagyon nehéz élvezhetően előadni. Egész kis tudományos buvázkodást igényelnek nemcsak a főszerepek, de a kisebbek is. Napoleon korát kell ismereni annak, aki jól és élvezhetően akarja eljátszani szerepét, mert a levegő, melyben a szereplők mozognak a „Gloire” idejének levegője s a személyek a nagy forradalom gyermekei.

Szóval nem elég az, ha a jelmezek, avagy a díszletek korszerűek, a nagy Napoleon idejét is vissza kell varázsolni a színpadra s csak azután és csakis így lehet hatást érní.

A címszerepben Hahnel Aranka igyekezett megtelevni nevének Madame Sans-Génének. Sokszor eltalálta a helyes hangot és viselkedést, de az összbnyomás nem az volt, a mit vártunk volna.

Napoleont Faragó igyekezett visszaadni s bár külsőleg hasonlított valamieskét a l'empereurhoz, mégis másként szerettük volna őt látni és hallani. A világtörténelem nagyjainak emléke minden emberben él egy bizonyos formában, a nehézség csak az, hogy azokat a másokat kell összegyűjteni. Ezek nem sikerültek Faragónak. De hát Napoleonnak lenni még egy estére is sok. Sebestyén, Csiki, Csörtös nem rontottak. Iványi, Karacs és Virágháti kis szerepeiket is gondnal játszották meg.

* **Pályázat a szegedi színházra.** Mako Lajos szinigazgató tegnap adta be kérvényét a szegedi színházért a város tanácsához. Ez a kérvény így hangzik:

Tekintetes tanács!

Tekintetes színügyi bizottság!

Annak kijelentése mellett, hogy a pályázati föltételeket ismerem s azokat magamra kötelezőnek tartom, továbbá az első pályázatomnál a házi pénztárban elhelyezett 10,400 korona összeget jelen pályázatra is kaueióként lekötöm, alázatosan kérem a tekintetes tanácsot és a tekintetes színügyi bizottságot, hogy a szegedi színház vezetésével a következő hat évre engem megbizni kegyeskedjenek. Tisztelettel Makó Lajos, szinigazgató.

Ezenkívül eddigelé nem érkezett be pályázat, amde van még kilátás pályázókra. Tegnap Mariházi Miklós aradi színész járt Szegeden a pályázat ügyében. Mariházi az aradi színház pályázatán két szóval bukott el Szendrei Mihálylyal szemben. De amint biztos forrásból értesülünk Makónak komoly ellenfele akad Molnár László a budapesti Nemzeti Színház tagjának személyében, a kinek nagy pártja van Szegeden. — Molnár még eddig nem adta be pályázatát.

* **Színházi hírek.** Csütörtökön kerül színre másodszer Kemechey Jenő 3 felvonásos korrajza Az emigráns. — Az ünnepi négy előadásra a jegyek már máttól kezdve előre válthatók. — Pénteken lép fel hosszas betegsége után Sugár Aranka a Hajduk hadnagya című operettben.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök Deésen.

Budapest, dec. 21. Tisza István gróf miniszterelnök holnap este Deésről utazik sógorához Bethlen Pál grófhöz. Deés a miniszterelnök 27-én fog visszatérni Budapestre.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, dec. 21. Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

25.000 koronát nyert: 37115.
10.000 koronát nyert: 11349.
5000 koronát nyert: 78555.
3000 koronát nyert: 93720.
2000 koronát nyert: 34949. 36755, 83792.
1000 koronát nyertek: 10883, 28157, 70720, 104434.
500 koronát nyertek: 29316, 31388, 36035, 30480, 61481, 75061, 80036, 83994, 86824, 97894, 105178.
300 koronát nyertek: 97. 4916, 5005, 5078, 5907, 7757, 8259, 11614, 13942, 16810, 17640, 21757, 24414, 24618, 27086, 29329, 29633, 29975, 31446, 33424, 33750, 33874, 34080, 34633, 35596, 35645, 35731, 36650, 37044, 37512, 37542, 41300, 41417. 43670, 41371, 47697, 48045, 45802, 53310, 58998, 59941, 63123, 64511, 64594, 72868, 76273, 79706, 81653, 83885, 84569, 85234, 85692, 86850, 87975, 90078, 91289, 92942, 92987, 96345, 98770, 98961: 99761, 100299, 105216, 106595, 107536.

A japán-orosz háború.

Tokió dec. 20. Az Aszagiri nevű órhajó tegnap elfogta a King Arthur nevű angol gőzöst, amidőn az el akarta hagyni Port Arturt. Hír szerint ez a gőzös kizsleket szállított Port-Arturba. Orosz tisztek voltak rajta, melyek a balti hajóhadhoz akartak jutni. A hajó elítéltetés végett Szaszahoba szállított a kobozmányi bíróság elé.

Pétervár, dec. 21. Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből. A japán tisztektől vezényelt 10.000 fönyi kunguz csapat a Lao folyam völgyében kétharmadával esőkkent, mert a japánok a megállapodást nem tartották be.

London, dec. 21. A Daily Mail jelenti Sanghaiból, hogy megbízható forrásból vett értesülés szerint egy japán hajóraj, amely sorhajókból, pancéloshajókból és torpedonaszádokból áll, tizenöt szénszállító hajóval dél felé indult, hogy a balti flottát megtámadja.

London, dec. 21. A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból, hogy a Szebesztopol a japán torpedotámadás folytán tiz foknyira elhajolt.

London, dec. 21. A Daily Mail-nak jelentik, hogy a japáni nagy flotta tegnap a délvidékre indult, hogy felkeresse a balti flottát. A japán hadihajókat tizenöt szénszállító hajó kíséri. Ezek ugyanazokat a kedvezményeket kérik, amelyekben az orosz szénhajókat részesítették.

London, dec. 21. A Reuter-ügynökség jelenti Sanghaiból. A Roszoboj nevű torpedozó kapitánya kétségkívül a japánoktól elfogott Nigricia nevű gőzösn volt. A kapitánynál értékes térképek és okmányok voltak.

Syveton halála.

Páris, dec. 21. Syveton atyja följelentést tesz fiának gyilkosa ellen. A nacionalista lapok Syvetonné asszonyt vádolják a gyilkossággal.

A porta és a csendőrség.

Konstantinápoly, dec. 21. A porta tegnap válaszolt a nagyhatalmaknak a csendőrség kérdésében. — A török kormány fenntartotta az eddigi mereven elutasító álláspontját.

Hollandusok harcai.

Rotterdam, dec. 21. A Nieuwe Rotterdamsche Courand batáviai jelentése szerint az összes dongola fejedelmek szerződést kötöttek a kormánnyal, kettő kivételével, akik vonakodtak a kormányzót meglátogatni. — Amikor az ellenkezőket megadásra akarták kényszeríteni, a két benszülött fejedelem kísérete Amokba menekült. E közben 45 embert megöltek. A hollandusok három embere megsebesült. A csapat egyelőre Dongolában maradt.

Kazánrobbanás.

Fiume, dec. 21. Fiume közelében Zucca községben levő spódiumgyárban kazánrobbanás történt. A robbanás két munkást megölt, öt munkást pedig súlyosan megsebesített.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 21.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngre Kedvező irányzat mellett 12,000 métermázsra került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonaneműek változatlanok. Idő: szeles.

TÖRVÉNYKEZÉS.**§ A mindenható őrsparancsnok ur!**

Ez év augusztus 2-án, hatalmas bravurstílikit követett el Varga Lajos rendőrőrsparancsnok. Éjszakának idején a rendőrorjárat élén behatolt egy védtelen nő lakásába, azt onnan elhurcoltatta és a rendőrségen erköletelenség miatt feljelentette. Varga őrsparancsnok ur, szemet vetett Szikra Margit nevű leányra, aki egy kőművesnek volt a menyasszonya. A leány nem volt hajlandó az őrsparancsnokot meghallgatni, aki ezért boszut esküdt ellene. A leány ugyanis közös háztartásban élt vőlegényével, s ezt használta fel ellene a fent jelzett éjszakán. Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt állt tegnap Varga a debreceni törvényszék előtt, amely egy havi fogházra és hivatal vesztésre ítélte a rend és tiszta erkölcs derék őrét. A vádlott fellebezett az ítélet ellen. Csodálatos, hogy ez az őrsparancsnok mind a mai napig szolgálatban áll és a főkapitány ur nem tartotta szükségesnek felfüggeszteni állásától.

Városi színház.

Bérlet (B)

Csütörtök, december 22-én:

másodszer:

Az emigráns.

Korraiz 3 felvonásban. Irta: Kemechey Jenő.

SZEMÉLYEK:

Mrs. Eduárd Brown	Sebestyén Géza
Rásky Gáborné	Jeszenszkyé I.
Margit, leánya	P. Menszáros M.
Gerényi Pista, unokaöcse	Iványi Antal
Foresti lovag, megyefőnök	Csiky László
Helene, leánya	Szabó Irma
Vrabecz, járásfőnök	Krémer Jenő
Bauer, végrehajtó	Virágháti Lajos
Báró Lilienthal K. vértés főhadnagy	Palágyi Lajos
Börcsök Gyuri, belsőcseléd	Faragó Ödön
Terka, szobaleány	Püspöky Rózsi

Holnap, pénteken, dec. 23-án. Bérlet (C)

Hajduk hadnagya.

Nagy operett 3 felvonásban Irta: Rajna F. Zenéjét szerző: Czobor Károly.

Karácsonyi és Ujévi Ajándékok

Legnagyobb választékban kaphatók.

HEGEDÜS és SÁNDOR

előbb László Albert és Társa könyv és papirkereskedésében.

Kossuth-u. 11. sz.

Régi piac utcai helyiségünkben feltűnő olcsó árban árusítunk el felmaradt könyveket képeket és zeneműveket

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél

Debrecen, Kistéplombazár

megkezdődött a

Karácsonyi vásár



Minőségben kifogástalan jó áruk kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

Zádor Lajos

divattermében december 31-ig ritka alkalmi bevásárlás nődivatcikkében finom gyapju szövetek, selymek diszek, női felöltők, blousok, szörme boák és karmantyuk rendkívüli leszállított árakban, mult évi cikkek minden árban kiárusítatnak.

Értesítés.

Tisztelt betevőinket van szerencsénk értesíteni, hogy intézetünkél elhelyezett betétek után

az 1905. évi január 1-től kezdve

4 százalékos kamatot

fogunk számítani s e mellett a betétkamatadót — mint eddig — úgy ezután is intézetünk fogja viselni.

Az új betétek után ugyanezen kamatláb jön alkalmazásba.

Debrecen, 1904. december 17 én tartott ülésünkben.

A közgazdasági bank részvény társaság. igazgatósága.



(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsa)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejű végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fil., egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.



Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan

Óvás!

Neustein Fülöp hashajtó labdacsa. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláírással van ellátva.

A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

Szent Lipóthoz“ címzett gyógyszertára. Bécs, Plankeng. 6, Kapható: Debrecen: Balázs Ó. Füleki; Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

Magy. kir. államvasutak,
32682—1904. szám.

Hirdetmény.

A karácsonyi ünnepnapok előtti nagyobb személy forgalom lebonyolítása céljából f. évi december hó 23-áról 24-ikére haljő éjjelen a rendes személyszállító vonatokon kívül Püspökladánytól—Szolnokig egy külön személyvonat fog I. IIésIII. osztályu kocsikkal az alábbi nemetrendszerint közlekedni:

Püspökladányból indul este

9. óra 55 P.
Karcagról . éjjel 10. „ 22 P.
Kisuj-zállásról . . 11, „ 05 P,
Fegyvernekről . . 11. „ 55 P.
Török sz.t. Miklósról 12. „ 15 P.
Szajolról . . . 12, „ 39 P.
Szolnokra érkezik 12. „ 55 P.

) Ezen különvonat csatlakozik Püspökladányban a Debrecenből este 8 óra 10 perckor induló és Püspökladányba este óra 35 perckor érkező 1709 számú vonathoz és Szajolban a Bpest, keleti p. udvarról december 23-án este 9 óra 30 perckor induló és Aradra december 24-én reggel 5 óra 41 pkor érkező külön személyvonathoz.

2) A különvonat rendes személyvonatu menetjegyekkel valamint mindazon menetigazolványokkal, melynek a rendes személyvonaton érvényesek, igénybe vehető,

3, Az éjjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óra 59 p. ig a perceket jelző számjegyek aláhuzásával van megjelölve

Debrecen, 1904, december hó,

A üzletvezetőség.

Karácsonyi és ujévi
ajándékok
a legszebb

arany- ezüst ékszerek és
alegjobb gyártmányu zseb-
órák

meglepő olcsó árban

Pintér Gusztáv

óra és ékszer üzletében Debrecen,
Piac-utca 26. a (A főtőzsde mellett.)

Ugyanott elvállaltaknak mindenre mű ék-
szerek javítása és tisztítása, mono gramm
készítés, vésnői munkák stb. — Me grende-
lések és vidéki megbízások gyorsan és
pontosan eszközöltnék.

Blattner József

üveg-, porcellán és képeret üzlete
Debrecen, Csapó u. 1. szám alatt
A legdusabban felszerelt üzlete

karácsonyi és ujévi

ajándék tárgyakban

u. m. sör- és bor készletek, viz-
és likőr szervizek, kávé- és tea
készletek, evőeszközök, dísz tárgyak
valamint asztali és függőlámpák
minden a legjutányosabb árban.

Tisztelettel

Blattner József

Csapó-utca 1. szám.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

Telefon 296

bevásárlására ajánlja

Telefon 296.

CSÁTHY FERENC

könyv-, zenemű- és papirkereskedés

Debrecen, Egyháztér 2., a nagytemplomnál.

Dusan berendezett raktárát, ifjúsági iratok, képes könyvek és diszművek, imakönyvek
Naptárak
idegen nyelvben is újabb és legkedveltebb zeneművek különféle dísz levé papirok
dobozokban, képes levelezőlapok és albumok ugyszintén lo nbfürészeti mintákat is
a legnagyobb választékban

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.

10.000 kötetből álló magyar és német kölcsönkönyvtár.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyra becsült, vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Aláírási felhívás.

A Hajdumegyei Népbank mint szövetkezet 1905. január hó 1-én megnyitja a második évtársulatát.

Felhívjuk Debrecen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, meginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának tagjai száma máris meghaladja a 300-at, kik 4500 törzsbetétre több mint 120000 koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul, 600.000 korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egytörzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszoneredménye, mely mint jár eddig megállapítható

6 százalékos kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig

előlegképen befizetésük, részre erejéig, megfelelő kezések jóállása mellett, továbbá arany-ezüst nemű és értékpapir zálogra, végül zálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a törzsbetétekkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös újításokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelt már most igényt tarthat, mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsején kezdődnek mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt hetének és késedelmi illetékseinek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piac-u. 26, sz. főtőzsde épületében) bármely nap délelőtt úgy mint délután eszközölhetők.

Debrecen, 1904, november hó.

Dr. Révy Nándor, jogtanácsos

Dr. Brukner Ernő, elnök.

Ékszer különlegességek

KIZÁRÓLAG

HALÁSZ NANNOR ékszerésznél kaphatók,

DEBRECEN Piac-utca 24 szám.

SIESSEN

Mert már nem soká tart!

VEGYEN MOST

még ha nincs is szüksége rá.

AJÁNDÉKOT

a volt Koch Testvérek féle üzletben

Karácsonyra

öltöny, téli kabát, costum

Kevés pénzért

Kapható míg a készlet tart

Olcsó bevásárlást

csak a volt „Koch-féle ruhaüzletben

Eszközölhet

Piac-utca 51. Csanakház